

Itä-Suomen hallinto-oikeuden lausunto- ja asiakirjapyyntö 464/2025

Kokoltk 20.03.2025 § 31
4519/01.00.03/2024

Valmistelija(t)	Juha Kärkkäinen puh. 044 717 4569, juha.karkkainen(at)pshyvinvointialue.fi
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	pelastustoimi- ja turvallisuuspalveluiden toimialajohtaja
Päätösehdotus	Pohjois-Savon hyvinvointialueen kokonaisturvallisuuslautakunnan lausunto annetaan aluehallitukselle tiedoksi ja käsiteltäväksi, sekä edelleen toimitettavaksi Itä-Suomen hallinto-oikeudelle.
Ennakkovaikutusten arviointi	Ei ennakkovaikutusten arvioinnin piirissä.
Toimivallan peruste	Hallintosääntö § 44
Liitteet ja oheisaineisto	Esityslistan liitteenä: Esityslistan oheisaineistona: - Itä-Suomen hallinto-oikeuden lausunto- ja asiakirjapyyntö 28.2.2025 (ei julkinen) - Liite 1 Hoitotason ensihoitajan tehtävien vaativuuden arviointilomake (ei julkinen) - Liite 2. Tehtäväkuvaus Pelastaja ensihoidossa A (HYVTES) (ei julkinen) - Liite 3. Tehtäväkuvaus Pelastaja ensihoidossa B (HYVTES) (ei julkinen) - Liite 4. Tehtäväkuvaus Pelastaja ensihoidossa C (HYVTES) (ei julkinen) - Liite 5. Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluehallituksen päätös ensihoitopalveluiden tuottajasta 21.12.2023 - Liite 6. Viranhaltijan kuuleminen ja kuulemispöytäkirja 8.8.2024 (salassa pidettävä JulKL 24.1 §, 32) - Liite 7. Viranhaltijan vastine kuulemiseen 7.8.2024 (salassa pidettävä JulKL 24.1 §, 32) - Liite 8. Viranhaltijan kuuleminen ja kuulemispöytäkirja 4.11.2024 (salassa pidettävä JulKL 24.1 §, 23) - Liite 9. EH-palomiesten kirje yhteistoimintamenettelyn mukaisista velvoitteista 11.11.2024 (ei julkinen) - Liite 10. Pyyntö, virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen ja valinnan vapaus 15.11.2024 (ei julkinen) - Liite 11. Vastine, virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen ja valinnanvapaus 25.11.2024 (salassa pidettävä JulKL 24.1 §, 32)

- Liite 12. Ensihoitaja-palomiehen virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen 3.12.2024 (ei julkinen)
- Liite 13. Ensihoitaja-palomiehen virkanimikkeen muuttaminen 5.12.2024 (ei julkinen)
- Liite 14. Kokonaisturvallisuuslautakunta, oikaisuvaatimus 16.1.2025 (salassa pidettävä JulKL 24.1 §, 23)
- Liite 15. Ensihoitaja-palomiehen tehtäväkohtaisen palkan muutos 3.2.2025 alkaen (ei julkinen)
- Liite 16. Kokonaisturvallisuuslautakunnan lausunto 20.3.2025 (ei julkinen)

Valmistelu

Itä-Suomen hallinto-oikeus on osoittanut Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluehallitukselle lausunto- ja asiakirjapyyntöä 28.2.2025 (diaarinumero 464/2025), joka koskee muutoksenhaun alaisena olevaa kokonaisturvallisuuslautakunnan päätöstä 16.1.2025 § 9 Oikaisuvaatimus ensihoitaja-palomiehen virantoimitusvelvollisuuden muuttamisesta.

Valittaja vaatii, että Itä-Suomen hallinto-oikeus kumoaa lainvastaisena kokonaisturvallisuuslautakunnan päätöksen 16.1.2025 § 9 sekä pelastuspäällikön viranhaltijapäätöksen 3.12.2024 § 61.

Valituksen johdosta Itä-Suomen hallinto-oikeus pyytää hyvinvointialueen aluehallitusta:

1. hankkimaan kokonaisturvallisuuslautakunnan lausunnon sekä antamaan halutessaan lisäksi oman lausuntonsa asiassa.
2. vastaamaan valittajan esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausumaan esitetystä selvityksestä.
3. toimittamaan kaikki valituksenalaisen päätöksen perusteena olevat asiakirjat ja muun tarvittavan selvityksen.

Lausunto ja pyydetyt asiakirjat on toimitettava hallinto-oikeudelle viimeistään 30.4.2025.

Kokoltk 16.01.2025 § 9

Valmistelija(t)

Juha Kärkkäinen puh. 044 717 4569,
juha.karkkainen(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

pelastustoimi- ja turvallisuuspalveluiden toimialajohtaja

Päätösehdotus

██████████ tehtäväkohtainen palkka korjataan virantoimitusvelvollisuuden muuttamista koskevassa päätöksessä määritellyn mukaisen kahdeksan (8) viikon suoja-ajan jälkeen yhteneväksi pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut toimialalla

työskentelevien ja ensihoitoon nimettyjen pelastajien kanssa, joidenka koulutuksena on ensihoitaja AMK taikka terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitettu laillistetun sairaanhoitajan tutkinto, ja jotka ovat suorittaneet hoitotason ensihoitoon suuntaavan vähintään 30 opintopisteen laajuisen opintokokonaisuuden. Tehtäväkuvaus Pelastaja ensihoidossa C (HYVTES).

Kokonaisturvallisuuslautakunta päättää muilta osin hylätä oikaisuvaatimuksen perusteettomana.

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 44

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan oheisaineistona:

- Oikaisuvaatimus
- Viranhaltijapäätös
- Liite 1. TVA Hoitotason ensihoitaja Pohjois-Savon pelastuslaitos (SOTE-sopimus)
- Liite 2. Tehtäväkuvaus Pelastaja ensihoidossa A (HYVTES)
- Liite 3. Tehtäväkuvaus Pelastaja ensihoidossa B (HYVTES)
- Liite 4. Tehtäväkuvaus Pelastaja ensihoidossa C (HYVTES)

Valmistelu

██████████ on tehnyt oikaisuvaatimuksen 20.12.2024 koskien Pohjois-Savon hyvinvointialueen pelastuspäällikön ensihoitaja-palomiehen virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen § 61/2024 koskevaa päätöstä. Päätös koskee ██████████ virantoimitusvelvollisuuden muuttamista ja toimimista pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut toimialan vastuulle kuuluvissa pelastajan virkatehtävissä 9.12.2024 alkaen toistaiseksi.

██████████ esittää oikaisuvaatimuksessaan, että Pohjois-Savon hyvinvointialueen kokonaisturvallisuuslautakunta kumoaa lainvastaisena tehdyn viranhaltijapäätöksen koskien virantoimitusvelvollisuuden muutosta.

Toisena vaatimuksena hän esittää, että viran siirto toiseen virkaan tulisi tapahtua kunta ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 5 luvun 24 § mukaisesti. Hän vaatii muutosta päätökseen niin, että hänen tehtäväkohtainen palkkansa pysyy ennallaan virkanimikkeen muuttamisen jälkeen.

██████████ toteaa, että hän on vastustanut virantoimitusvelvollisuuden muuttamista, koska katsoo ettei tästä tosiasiallisesti ole kyse. ██████████ mielestä työnantaja ei ole pystynyt perustelemaan miten hänen työkuvaansa muuttuu oleellisesti.

Oikaisuvaatimus perustuu suurelta osin vaatimuksen tekijän subjektiiviseen näkemykseen siitä, että hänen tehtävänsä ja vastuut eivät ole muuttuneet ensihoidon tuottajan vaihtumisen vuoksi.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen ensihoidon vastuulääkäri on muuttanut [REDACTED] hoitotason velvoitetta siten, että velvoite on 9.12.2024 lähtien perustason velvoite.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen pelastustoimen ja ensihoidon palvelujärjestelmän uudistaminen

Pohjois-Savon hyvinvointialueen pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut toimiala on merkittäväällä tavalla uudistanut ja uudistaa edelleen oman palvelujärjestelmän ja pelastusviranomaisen vastuulle kuuluvien tehtävien toteuttamisen sisältöä siten, että palvelujärjestelmä kykenee vastaamaan 2020- luvun palvelutarpeeseen parhaalla mahdollisella tavalla. Tämän palvelujärjestelmän sisällöllisen uudistamisen perusteet muodostuvat Pohjois-Savon hyvinvointialueen strategista ja Sisäministeriön toimesta laaditun julkaisun, Valtakunnalliset strategiset tavoitteet pelastustoimen järjestämiselle vuosille 2023–2026 sisältökirjauksista (1/2023 SM). Edellä mainittujen strategioiden sisältökirjauksien keskeinen sisältö, kehitystarpeet ja toimenpiteet on pelastustoimen osalta kuvattu Pohjois-Savon hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätöksessä 2023–2027.

Pohjois-Savon pelastuslaitos on laatinut ensihoitopalveluiden tuottamisen osalta oman erillisen palvelutasopäätösasiakirjan ensihoitopalveluiden tuottamista koskevan erityislainsäädännön mukaisesti. Ensihoidon palvelutasopäätös sisältää kuvaksen siitä, että miten Pohjois-Savon pelastuslaitos tuottaa yhteistoimintasopimuksen mukaisia ensihoitopalveluita hyvinvointialueelle Kuopion, Varkauden ja Suonenjoen asemapaikoilta. Palvelutasopäätösasiakirjan mukaisesti Pohjois-Savon pelastuslaitoksen ensihoitoyksiköt suorittavat vuosittain keskimäärin n. 30 000 ensihoitotehtävää.

Pohjois-Savon pelastuslaitoksen ensihoitopalveluiden tuottaminen 30.9.2024 saakka

Pohjois-Savon pelastuslaitos on tuottanut ensihoitopalveluita Kuopion (kantakaupunki), Suonenjoen ja Varkauden kaupunkien alueella ensihoidon palvelutasopäätöksen sisältökirjauksien mukaisella tuottamistavalla 30.9.2024 saakka. Ensihoidon palveluyksikkö oli oma itsenäinen palveluyksikkö, jolla oli oma talous ja ensihoidon tehtävissä päätoimisesti toimivaa palveluyksikön henkilökuntaa 77 henkilöä. Päätoiminen ensihoitohenkilökunnan työehtosopimuksena on Sosiaali -ja terveydenhuollon työ -ja virkaehtosopimuksen piirissä (SOTE-sopimus).

Oikaisuvaatimuksen tekijä on kuulunut ja hän on toiminut ensihoidon palveluyksikön henkilökunnan yhtenä jäsenenä ja hänen työjohdolliset järjestelynsä, tehtäväkohtainen palkka, työaika ja muut etuudet ovat muodostuneet yhtenevästi ensihoidon palveluyksikön päätoimisen ensihoitohenkilökunnan kanssa.

Menettelyn taustalla oli se, että oikaisuvaatimuksen laatija teki >50 % työvuoroista ensihoitopalveluiden tuottamiseen sisältyvää työtä ja tämän vuoksi hän oli oikeutettu päätoimisen ensihoitohenkilökunnan kanssa yhtenevään ja SOTE-sopimuksen mukaiseen palkkahinnoitteluun sekä tehtäväkohtaiseen palkkaan, työaikaan ja muihin etuisuuksiin yhdessä ensihoidon palveluyksikön päätoimisen ensihoitohenkilökunnan kanssa.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen ensihoitopalveluiden tuottajan vaihtuminen 1.10.2024 alkaen

Pohjois-Savon hyvinvointialueen ensihoitopalveluiden tuottamisesta on 1.10.2024 alkaen vastannut Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluehallituksen päätöksen mukaisesti Yleiset palvelut toimiala. Ensihoitopalveluiden tuottajan vaihtumisesta muodostuvien tekijöiden vuoksi pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut toimialan ensihoidon palveluyksikön toiminta on päätynyt tuottajan vaihtumisen yhteydessä toiminnallisesti ja taloudellisesti. Toiminnallisessa mielessä ensihoidon palveluyksikön henkilökunta on siirtynyt yleisten palveluiden henkilökunnaksi ja taloudellisesti ensihoidon palveluyksikön rahoitus on siirtynyt yleisten palveluiden kirjanpitoon.

Pelastustoimi- ja turvallisuuspalvelut toimiala, pelastustoimen palvelualue tuottaa 1.10.2024 alkaen perustason ensihoitopalvelua yleisten palveluiden toimialan kanssa yhdessä sovitulla tavalla. Yhdessä sovitun mukaisesti on määritelty, että pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut toimiala osallistuu ensivaiheessa ensihoitopalveluiden tuottamiseen kohdistamalla kolmen (3) perustason ensihoitajan työpanoksen Itkonniemen ja Varkauden pelastusasemilta tuotettavien ensihoitopalveluiden tuottamiseen. Ensihoitopalveluiden tuottamiseen osallistuvat henkilöt ovat Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut toimialan, pelastustoimi palvelualueen, pelastustoiminta palveluyksikön henkilökuntaa ja heidän työjohdolliset järjestelynsä, tehtäväkohtainen palkka, työaika ja muut etuudet muodostuvat yhtenevästi pelastustoiminnan palveluyksikön päätoimisen ja ensihoitoon osallistuvan henkilökunnan kanssa. Pelastustoimen palvelualueen henkilökunnan tehtävien vaativuudenarviointi ja palkka muodostuvat Hyvinvointialan yleisen virka- ja työehtosopimuksen (HYVTES) mukaisesti. Pohjois-Savon hyvinvointialueen yleiset palvelut toimiala on laatinut yleisten palveluiden toimesta toteuttavan ensihoidon palvelutasopäätöksen, joka sisältää Pohjois-Savon hyvinvointialueen ensihoidon palvelujärjestelmän kuvauksen siten, että hyvinvointialueen ensihoidon palveluiden tuottamisesta vastaa kokonaisuudessaan yleiset palvelut toimiala. Tässä samassa yhteydessä Pohjois-Savon pelastuslaitoksen toimesta aikaisemmin laadittu ja Kuopion, Varkauden ja Suonenjoen asemapaikkoja koskeva voimassa ollut ensihoidon palvelutasopäätös on kumoutunut.

Tehtäväkohtaisen palkan määräytyminen SOTE-sopimus ja HYVTES sekä hinnoittelutunnus

Päätoimiset ensihoitajat kuuluvat SOTE-sopimuksen piiriin ja ensihoitaja AMK sairaanhoitaja/ ensihoitaja hoitotasolla tehtäväkohtainen palkka on määritelty 1.6.2024 voimaan astuneessa palkkataulukossa, jonka mukaisesti ensihoitaja AMK tehtäväkohtainen palkka on 3 073,22 € (hinnoittelutunnus S2TEA100).

Virantoimitusvelvollisuuden muuttamista koskevan päätöksen sisältämä tehtäväkohtainen palkka on määritelty 1.6.2024 voimaan astuneessa palkkataulukossa, joka määritteli pelastaja lähihoitajan tehtäväkohtaiseksi palkaksi 2 565,53 € (hinnoittelutunnus H01104018).

Myöhemmin tulleen tiedon mukaisesti sairaanhoitaja koulutuksen omaaville henkilöille on pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut toimialalla, pelastustoimi palvelualueella, pelastustoiminta yksikössä maksettu palkkataulukon sisältämää vanhempi pelastaja lähihoitaja + erikoisammattimies mukaista tehtäväkohtaista palkkaa 2 686,63 € (hinnoittelutunnus H01104018).

Sairaanhoitaja koulutuksen omaaville pelastajille maksettavan tehtäväkohtaisen palkan määräytymisen perusteista ei kuitenkaan ole tehty virallista henkilöstöpäätöstä, jonka vuoksi virkavelvollisuuden muuttamista koskevan päätöksen laadinnan yhteydessä päätöksen tekijällä (pelastuspäällikkö) ei ollut tiedossa sairaanhoitaja koulutuksen omaavien henkilöiden tehtäväkohtaisen palkan määräytymisen sovittua käytäntöä.

Päätoimisen ensihoitajan ja ensihoitoon osallistuvan pelastajan tehtävien vaativuudenarviointi ja tehtäväkuva

Ensihoitopalvelu on osa terveydenhuollon päivystyspalveluita, jonka vuoksi ensihoitajan tehtäväsisältö kohdistuu terveydenhuollon palvelukokonaisuuksien ja terveystieteiden vastuulle muodostuvien tehtäväsisältöjen tuottamiseen.

Päätoimisen ensihoitajan ja oikaisuvaatimuksen tekijän tehtävien vaativuudenarviointi ja tehtäväkohtainen palkka on aikaisemmin muodostunut hoitotason ensihoitajan ja SOTE-sopimuksen mukaisesti. Oikaisuvaatimuksen laatija on tehnyt ennen ensihoitopalveluiden tuottajan vaihtumista >50 % työvuoroista (kalenterivuodessa on noin 90 työvuoroa) ensihoitopalveluiden tuottamiseen sisältyvää työtä ja tämän vuoksi hän on ollut oikeutettu päätoimisen ensihoitohenkilökunnan kanssa yhtenevään ja SOTE-sopimuksen mukaiseen palkkahinnoitteluun sekä tehtäväkohtaiseen palkkaan. Liite 1 Ensihoitajan tehtävien vaativuudenarviointi.

Ensihoitopalvelu on osa pelastustoimen ja pelastuslaitoksen tehtäväsisältöä, jotka on määritelty Pelastuslaki 379/2011, 27 § Hyvinvointialueen pelastustoimen ja pelastuslaitoksen tehtävät. Hyvinvointialueen pelastustoimi voi 27 §, 2 mom 1 kohdan mukaisesti tuottaa ensihoitopalveluun kuuluvia palveluita siten, kuin

hyvinvointialue siitä päättää. Pelastajan virkatehtävien sisältö kohdistuu pääosin pelastustoimen hallinnonalan ja pelastusviranomaisen vastuulle muodostuvien tehtäväsisältöjen tuottamiseen.

Pelastajat osallistuvat perustason ensihoitopalveluiden tuottamiseen monitaitopelastajan ominaisuudessa ja ensihoitotyöhön osallistuvilla pelastajilla on lähtökohtaisesti myös lähihoitajan tai sairaanhoitajan tutkinto, joka edistää merkittäväällä tavalla ensihoitopalveluihin sisältyvien laadullisten vaatimuksien saavuttamista. Pelastajat tekevät ensihoitopalveluiden tuottamiseen sisältyvää työtä työvuorosuunnittelun keinoin noin 15 työvuorota 90 työvuorosta kalenterivuoden aikana. Pelastajan työvuoroista noin 17 % on ensihoitopalveluiden tuottamiseen sisältyvää työtä. Pelastajien tehtävien vaatimuksenarviointi ja tehtäväkohtainen palkka muodostuvat HYVTES mukaisesti. Pelastaja ensihoidossa palkkakorit A, B ja C tehtäväkuvat sekä tehtäväkohtainen palkka vahvistetaan 16.1.2025 järjestettävässä HYVTES Liite 7 työryhmän kokouksessa. Liite 2–4 Pelastaja ensihoidossa tehtäväkuvat.

Lainsäädännöstä ja oikeuskäytännöstä

Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut toimiala noudattaa kaikessa toiminnassaan hyvän hallinnon oikeusperiaatteita.

Päätös on perustuslain ja Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijan 304/2003 (viranhaltijalaki) mukainen.

Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut toimialan toimintaa sitovat yleiset työnantajan velvollisuudet, jotka on määritelty Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 304/2003 Luku 3 Työnantajan velvollisuudet.

Lain 12 § Tasapuolinen kohtelu ja syrjäntäkielto määrittellään, että työnantajan on kohdeltava viranhaltijoita tasapuolisesti, jollei siitä poikkeaminen ole viranhaltijoiden tehtävät ja asema huomioon ottaen perusteltua.

Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut on pyrkinyt kaikin mahdollisin keinoin kohtelevaan henkilökuntaa tasapuolisesti ja kuullut oikaisuvaatimuksen tekijää kaksi (2) kertaa ensihoitopalveluiden tuottajan vaihtumisesta muodostuvien palvelujärjestelmän uudistamistoimenpiteiden vuoksi.

Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut toimiala on mahdollistanut oikaisuvaatimuksen tekijän jatkamisen päätoimisen ensihoitajan työtehtävissä siten, että hän siirtyy osaksi yleisten palveluiden henkilökuntaa. Näin hänen työjohdolliset järjestelynsä, tehtäväkohtainen palkka, työaika ja muut etuudet muodostuvat yhtenevästi päätoimisen ensihoitohenkilökunnan kanssa (SOTE-sopimus).

Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut on pyrkinyt kaikin mahdollisin keinoin mahdollistamaan oikaisuvaatimuksen tekijälle vapauden hyväksyä tai valita oman työnsä sekä valita keinon tai muodon, jolla haluaa toimeentulonsa hankkia. Oikaisuvaatimuksen tekijää ei myöskään ole velvoitettu hankkimaan toimeentuloa sellaisella työllä, jota hän ei itse tahdo tehdä.